

„Sloga“

izhaja vsak prvi in tretji četrtek meseca, ter velja po pošti prejemana, ali na dom pošiljana skupaj z

„Goriški Vestnik“

za vse leto gld. 1,80

„pol leta „ —,90

„četrť „ —,45

Za tuje dežele toliko več, kolikor

znata poštnina.

Posamične številke po 6 kr., dobivajo

se v Stolni, Semeniški in Šolaki ulici.

Upravištevno in uredništvo: Morellijeva

ulica, šte. 22.

SLOGA

„Sloga“ jači — nesloga tlači — toraj složimo se!

„Sloga“

prinaša oznanila na četrti strani od katerih se plača za štiritopna pettirosto po 7 kr., če se enkrat tiskajo; po 6 kr. če se dvakrat, in po 4 kr. če se trikrat ali večkrat tiskajo.

Za celoletne oglase po pogodbi.

Dopisi pošiljajo se uredništvu; reklamacije in naročnina upravištvu.

Nefrankovana pisma se zavrnejo.

Rokopisi se ne vračajo.

Naše p. n. naročnike prosimo prav ujdno, da blagovolijo poravnati, kar se nam še dolžni za 1. minulo polovico. Pri tej priliki bi uveljavljamo opozoriti vse p. n. naročnike na naš list brez izjeme, da naj nam blagovolijo dopolniti naročnino i za 1. tok. polovico po poštni nakaznici. Naročnina, naj se odda na bližnji pošti o poštno nakaznico, koja stane o poštno znamko vred 5/1, nov.

Na poštno nakaznico se zapiše „Sl. upravištevno „Sloga“ v Gorici“. Se bližnje pošte se potrudijo lahko vnapre, to ni Bog el ga zna, kakor velika zamuda časa, nam pa velika koristi, ker imamo i mi velike troške pri izdavanju lista, katere moramo poravnati. Toraj, p. n. naročniki, ne pozabite na nas i na naš trud! Vztrajajte z nami v boju!

Upravištevno.

Slovensko šolstvo v letošnji

preračunski debati.

IV.

(Dalje).

Sedaj pridem k drugemu delu svojih izvajanj, k narodni šoli. Velečislani gospod poslanec dr. Pattai je nedavno v nekem slavnostnem govoru to-le rekel: „Nežno otroško srce je v začetku njegovega razvoja varovati vsake vzemljenosti v verskih rečeh in izročiti učitelju, ki misli glede vere in narodnosti tako, kakor zaupani mu gojenec“. To so jako lepe, jako resnične besede. Krščansko ljudstvo mora biti zadovoljno le s krščansko-verno šolo, ki je zajedno patrijotično-narodna. Narodne šole mora danes vsako ljudstvo zahtevati, če hoče narodno živeti in če neče narodno propasti. (Dobro! Dobro!) Na srečo je pri nas vsakemu narodu taka narodna šola zajamčena po členu 19. državnih osnovnih zakonov iz leta 1867. Vsak narod ima nedotakljivo pravico, varovati in gojiti svojo narodnost in svoj jezik. Vsi jeziki so v šoli jednakopravni in vsakemu narodu je dati za izobraževanje jezika potrebnih sredstev. Kdor premoči brez predsodkov razmere v Avstriji, mora pripoznati, da so bile te zakonske določbe jako modre, jako pravične in potrebne, pogoj so miru med narodi, razvilitanju in, nekako, nadaljnjemu obstanku naše lepe domovine. Obžalovati pa je, da še ni bilo vlade, ki bi bila naredila brez razločka vse narode naše monarhije v polni meri deležne dobrot tega drž. osnovnega zakona. Obžalovati je, da imamo še vedno vlade, ki zlasti nam Slavonom krato dobrote tega drž. osnovnega zakona in prouzročajo ter pospešujejo neznošen boj za šolo. Zlasti južni Slovani, Slovenci in Hrvati, smo v tem boju za šolo žrtvovali že sila mnogo talentov, časa in denarja in še ni videti, kdaj mu bo konec. Kar pa nas najbolj žali, je to, da vidimo mej svojimi narodnimi nasprotniki v prvih vrstah vedno birokracijo, avstrijsko uradništvo. Nič ne more našega naroda žaliti tako, kakor čustvo, da se mu je zgodila krivica od tiste strani, kjer bi smel pričakovati varstva. (Dobro! Dobro!)

Potovanje v Rim.

(Spisal V. Mihcev).

V Rimu.

Prepeljal je njega preko Stiges pred Radamantija, Minoja in Ejaka, k tem najvišjim sodnikom, kateri so ga, radi njegovega nečloveškega življenja obsodili — v Tartar, k prednikom njegovim.

Tudi zdaj ne nime teden, da ne bi kdo obupaneč našel konec nesrečnemu žitju, v kalnih valovih Tibere.

Tibera teče skozi celo rimsko mesto in sicer, proti solncu in se izliva v Tirensko morje. Obzidana je po mestu z močnim zidom in se po njej lahko brodari. Dokaj mičen pogled je na otok sv. Jerneja (Isola S. Bartolomeo), ki se nahaja sredi reke Tibere med Sistovim in palatinskim mostom. Na tem otoku je cerkev sv. Jerneja, kamor držita dva mostova in sicer, na levi strani mesta Fabriciojev most, na desni strani pa, Cestijev most. Oba dela mesta veže več mostov.

Lepo navado imajo sedanji Rimljani nižjega stanu, da ne proklinjajo božjih re-

Naša birokracija misli še vedno, da morejo nas Slovence in Hrvate pokopati v italijanski ali v nemški grob.

Petindvajsetletna skušnja bi jih bila pač mogla poučiti, da ni tako. Res je sicer, da nismo dobili nobenega dež. šolskega sveta, nobenega dež. šolskega nadzornika, nobenega učiteljskega, da bi se zanj ne bili morali mnogo let trdo boriti. Drugače pa nismo mogli ravnati, morali smo stopiti v usiljeni nam boj, in ne umakamo se mu tudi sedaj ne, ker je za nas boj za narodno šolo boj za naše narodno življenje ali za smrt.

Boj za narodno šolo nam je sicer usiljen, a prav zato je potreben, dober in zato upamo tudi na končno zmago. Na Krajskem smo glede ljudske šole skoro že zagrali. Tudi na Štajerskem smo generalni naskok deželne šole v Gradci na naše slovenske ljudske šole na Spodnjem Štajerskem s številnimi rekuzi na naučno ministerstvo odvrnili in odbili.

Naši nasprotniki koncentrirajo sedaj svoje napade poglavito na jezikovno mejo in svojo delavnost na ustanovljenje malih čisto nemških ljudskih šol v jezikovno mešanih trgih na Spodnjem Štajerskem.

No, s pomočjo avstrijske birokracije se jim je to v treh trgih posrečilo. Vzdržati pa tega vender ne bo mogoče.

Ne bosta potekli dve leti in te šole bodo utrakvistično urejene. Sicer pa se je pri njih ustanovitvi kaj čudno postopalo.

Neki fanatični okrajni glavar na pr. je, da dobi potrebno število nemških otrok nekemu slovenskemu eraričnemu cestarju vzel njegove slovenske otroke in je protokoliral kot nemške (Smeh), pončiti pa ga je hotel s tem, da mu je rekel: „jaz sem ti predpostavljen, ti pa si mi podrejen, zato smem zdaj storiti s tvojimi otroci kar hočem.“ Isto tako je storil z nekim slovenskim hlapcem, češ, da služi pri nemškem posestniku, da morajo torej otroci Nemci biti.

Iz dobe generalnega naskoka na naše slovenske ljudske šole na Spodnjem Štajerskem naj navedem še malo epizodo. Slovenski učitelj blizu Ptuja si je bil nakopal nemilost okrajnega šolskega nadzornika, ker mu je premalo germanizoval. To je seveda kaznovati. A kako? Učitelj je bil kratko malo umirovljen; na „mrzlo“ ga niso hoteli postaviti. Na mrzlo se postavi slovenski učitelj s tem, da se iz slovenskega kraja premesti v nemški kraj. Slovenskega učitelja pa Nemci seveda ne marajo; to je dež. šolski svet kmalu spoznal in jel je iskati drugega sredstva. To sredstvo je bilo umirovljenje. A kako to doseči? Okrajni zdravnik v Ptujju je naredil zdravniško spridevalo, v katerem se je potrdilo, da je dotični učitelj tako bolan, da ne more več opravljati svoje službe. Na to je bil mož umirovljen in je to se sedaj. Nihče se ni bolj čudil, kakor ta učitelj, ki še svoje žive dni ni bil bolan in je tudi še sedaj povsem zdrav. (Smeh.) Rekuzi mu niso nič pomagali, tudi naučno ministerstvo se ni nanje oziralo.

V Istri so razmere glede ljudskih šol še nekoliko bolj žalostne. Po najnovejših statističkih podatkih je tam 46.000 otrok, ki bi morali šolo obiskovati. Meji temi pa jih je 18.000, ki pogrešajo potrebne hrvatske

šole. Glavna krivda zadeva šolska oblastva, ki ljudstvu vedno le italijanske šole ponujajo in radi ponujajo, o hrvatskih šolah pa nečejo ničesar slišati in se jim najodločneje zoperstavljajo.

Hrvatska občina Poljane je zgradila veliko šolsko poslopje in je opremila z vsem, kar je potrebno. Tri leta se je morala boriti, da je zadobila javno hrvatsko ljudsko šolo, a dobila jo je šele, ko je naučno ministerstvo ugodno rešilo njeno pritožbo. Tako grdo se ravna s slovensko-hrvatsko večino v Istri; ljubše je nekaternikom, da se pogrezi v nevednosti, kakor da bi se pametno in pedagogično izobrazilo.

V Trstu Slovenci še vedno ne morejo dobiti ljudske šole, takisto ne v Gorici, dasi se je potreba slovenskih šol komisijsko dokazala. Specijelno v Gorici ima 12.000 Italijanov, poitalijančenih Slovanov in poitalijančenih Nemcev, 25 ljudskošolskih razredov, za 7000 Slovencev pa ni v tem mestu ni jednega slovenskega ljudskošolskega razreda; zadovoljiti se morajo s privatno šolo, katero obiskuje 320 otrok. Tako morajo Slovenci dvakrat plačevati, jedenkrat za italijansko mestno šolo, potem pa za privatno šolo, kar je očitno velika krivica. (Gotovo!)

Slovenci v Gorici so tri leta zaporel prosili za slovenske šole, ali stvar se je vselej zavlekla. Tako je dež. šolski svet dne 20. februarja 1893 odločil v tej stvari prosilec na korist, ali, na čudo, ministerstvo je to odločbo razveljavilo (Čujte!) in odredilo nova poizvedovanja, katera bi imela biti končana do 15. septembra l. l.; končana pa so bila šele koncem decembra in sicer so se vodila tako, da zahtevam ministerkega naročila ni bilo povsem ustreženo.

Od tedaj so minuli štirje meseci, a zgodilo se še vedno ni nič. Goriški mestni svet je razne ministerske reklamacije ignoriral, ker teh opominov ne zmatra resnimi, ali pa se ne sklicuje na mestni šolski svet ali pa se slovenska peticija iz najbolj ničevnih razlogov postavi raz dnevi red.

Ključ za razumevanje teh dogodbe je dobiti v namestniški palači v Trstu, saj ni nikaka tajnost, da sedanja sestava mestnega šolskega sveta ni drugače nič, kakor protekcijsko dete deželne vlade.

Bivši minister Gautsch je povsem drugače ravnal; ta je kategorično in telegrafično sporočil v Ljubljano ukaz, da je ustanoviti nemško ljudsko šolo; glede Gorice in Trsta ravna ministerstvo čisto drugače, kadar gre za slovenske želje. Tu nima ministerstvo hkrati nobene moči. Sicer pa se na Primorskem dogajajo in pusti se, da se dogajajo reči, katerih ni moči drugače imenovati, kakor avstrijsko zaslepljenost.*

Gospoda moja, sedaj mislim govoriti o šolskem boju na Koroškem. S tem šolskim bojem, trajajočim že 25 let, se mislim nekoliko natančneje baviti, in sicer iz treh razlogov: Prvič, ker nam slovenskim poslanece ne more biti vse jedno, kaka je usoda naših slovenskih rojakov na Koroškem;

*) C. k. dež. šol. svet je konečno pripoznal potrebo slov. šole v Gorici in je odredil, da se ustanovi mešana šola v Gorici, kakor bi bila zadnja kaka velika vas. Proti odloku, glede mešane šole uležel se je utok na c. kr. ministerstvo, kakor je pisal zadnji „Vestnik“.

cigareto v ustih. To menda sledi iz tega, ker je tabak v Italiji predrag, zato štrajkajo proti vladi. Več cigaret se pokadi gotovo v slovenski Gorici, kakor v vsem Rimu. Krnh je v Rimu povsod neslan, zato nima tudi pravega ukusa. To je tudi menda „štrajk“, ker je sol dvakrat toliko dražja, kakor pri nas v Avstriji. Vojaško življenje je različno od našega avstrijskega. Tam rekajo častniki prostakom: „Siamo tutti fratelli“. Vojaški častniki se ne sramujejo iti po ulici v družbi s prostaki. Čestokrat vidiš na ulici peš korakati in se pogovarjati častnika s zlato žnoro na rokavu s prostakom ali podčastnikom.

Slučajno sem nekoč govoril z laškim podčastnikom, ki je pripovedoval, kakó u ljudno se vedejo njih častniki s prostimi vojaki.

Naš avstrijski vojaški „šimpfleksikon“ je v laški vojski popolnoma odpal, — kar bi bilo želeto, da se tudi v naši vojski, vsaj v prihodnjem 20. stoletju zgodi. Oni „krasni“ naslovi: „eselnov“, „hundov“, „trotelnov“ i. t. d. bi se prav lahko v železje vkleinili ter odpeljali v Rim v „marmertinsko“, ječo, vsaj je tako zdaj prazna. Ves čas, ko smo bili v Rimu, je javna

drugič, ker koroški Slovenci nimajo nobenega poslanca, in tretjič, ker sem bil naprošen, da v tej visoki zbornici popišem trpljenje koroških Slovencev.

Zadnje ljudsko številenje je na Koroškem konstatovalo 254.587 nemških in 101.030 slovenskih prebivalcev. Ti nad 100.000 duš broječi Slovenci še pred kratkim niso imeli nobene slovenske ljudske šole.

Odkar so namreč prišli v veljavo novi ljudskošolski zakoni, izginile so vse prejšnje slovenske ljudske šole, ustanovljene za časa škofov Slomskega in Wierjaja.

Še toliko slovensčine se v začetku ni trpelo v teh šolah, da bi slovenski otroci mogli brati katekizem. V veljavi je bilo geslo: Uči se nemški ali pa pogini.

Nad 100.000 duš broječi Slovenci na Koroškem imajo tako malo svojega zastopnika v deželnem šolskem svetu v Celovci, kakor ga nimajo 400.000 duš broječi štajerski Slovenci v Gradci.

Na Koroškem eksistuje normalnošolski načrt iz l. 1875. Po tem so bile le dve vrsti šol: čisto nemške in utrakvistične. Utrakvistične šole so bile samo v tistih krajih, kjer prebivajo Slovenci združeno in kompaktno, torej v šolskih okrajih Sv. Mohor, Celovec, Beljak in Velikovec.

Nemških šol je bilo 256, namreč po starem učnem načrtu. K tem 256 čisto nemškim šolam se je takrat prištevalo še 16 in v najnovejšem času še 24 takih šol, v katerih je samo nemščina učni jezik in se rabijo samo nemške knjige, dasi je velika večina ali vsaj veliko odstotkov dijakov slovenske narodnosti.

Naredil sem tu majhen načrt o teh nemških šolah v večini slovenskih krajih.

Nemški šolniki	šolniki	Slovenski šolniki
1) Anabihl	120	60
2) Zrelc	28	80
3) Borovlje	26	345
4) Grabštejn	19	252
5) Sv. Jakob ob cesti	15	79
6) Krivavrb	39	37
7) Sv. Martin	23	84
8) Otmanje	43	45
9) Poreče	90	73
10) Holbiče	31	211
11) Sv. Tomaž pri Cilnbergu	11	90
12) Timenca	12	80
13) Podljubel	5	88
14) Vetrinje	75	155
15) Podklošter	38	210
16) Ledenice	1	197
17) Vrata	43	206
18) Železna Kaplja	12	147
19) Puštrica	22	63
20) Velikovec	199	225
21) Prevali	222	172
22) St. Janž	119	70
23) Rekavas	5	50
24) Spodnji Dravobreg	123	105

Na teh 24 šolah je torej 1316 nemških in 3111 slovenskih otrok. Te šole so čisto nemške (Čujte!), razen kateheta ne govori noben učitelj slovenski in noben ne sme rabiti slovenskega jezika, da, mnogo je takih, ki tega še ne morejo, ker slovenskega jezika sploh niso zmožni, o čemur bodem še govoril.

Ti slovenski šolarji ne slišijo iz ust posvetnega učitelja nobene besede v njih

straža osobito na nas pazila, da bi se ne bilo komu kaj žalega pripetilo. Ko so nas nadlegovale trgovske židovske pijavke z raznimi predmeti, kakor moleki, svetinjami in raznimi rimskimi spomeniki, nas je vselej straža opomnila, rekši: „Attenti Signori, qui sono Ebrei“. Ko se je nekoč jel neki žid na oni opomin na stražo jeziti, mu ta odgovori: „Chi parla con voi!“ In — šel je žid — z dolgim nosom. V nekeje gostilni sedelo je nas več Slovencev pri kozarcih vina, kjer smo se pogovarjali po — našem. Pri bližnji mizi pa je sedelo nekaj Lahov in z njimi jedna ženska, ki je rekla svojim ljudem: „Questi parlano „s'ciavo“. Ko je to slišal blizu stoječi stražar, je takoj oni ženski zavrnil: „Non si dice „s'ciavi, si dice Slavi!“ Na to rečem jaz z smehom, po našem: „Kaj ste vi Slovenka?“ „Slovenka“, mi odgovori. „Od kot pa, če smem vprašati?“ „Tam od Čedad“. „Tedaj ste beneška Slovenka?“ „Sem, a sem tukaj v Rimu že več let!“ Nek dan je šlo več nas skupaj po mestu. Nekdo je prodajal voščene žvepljenke ter vpil: „Cerini!“ Nekdo naših je jel tožiti: Kaj nas h. zmirlja s „Cirill“? „Kako nas tako pozna?“ Mene se je polotil smeh in — šli smo dalje svojo pot.

maternem jeziku, kar je vendar pedagoška gorostasnost, pedagoški barbarstvo sredi Evrope. (Pritrjevanje.) Ako sploh kje, tako ima naučna uprava dolžnost tukaj vmes poseči (Tako je!), dež. šolski svet koroški v spomin poklicati člen 19. drž. osnovnih zakonov in mu zaukazati, da se po njem ravna; ta člen pravi: V tistih deželah, kjer prebiva več narodov, je javne učne zavode tako urediti, da dobi vsak narod potrebnih sredstev za izobraževanje v svojem jeziku, ne da bi bil prisiljen učiti se drugega deželne jezika. Tukaj ta določba ni v veljavi, ravno narobe; teh 3111 slovenskih otrok ima po državnih osnovnih zakonih pravico do slovenskih učnih knjig, do slovenskih učiteljev in do slovenskega pouka (Pritrjevanje) in zato ima naučna uprava dolžnost skrbeti, da se to dejansko zgodi in izpelje.

Postopanje dež. šolskega sveta koroškega je 25 let trajajoče permenetno kršenje drž. osnovnih zakonov. (Tako je).

(Konec prih.)

Izdatna sredstva.

Slovani doživljamo tako britke skušnje, da bi nam bilo obupati, ako bi ne bili sklanjati značaja. Čehi so v državnem zborni dokazali, kako zlobno so bili zapeljivani in ovajani od take strani, od katere bi se nikakor ne smelo goditi, da se v državi ne spodkopije potrebna morala in avtoriteta — in še zdaj so v izjemnem stanju! Enako se godi Sotkanem radi znanega pretepa Goricanov.

Tako se je zgodilo tudi Podgorcem!

Kako vse pa je dovoljeno inredenti na Primorskem govoriti, delati in celo bombe metati! Kaj vse sme židovski „Corriere“ pisati in posebno pa nas Slovence obrekovati, smešiti in nam podtikati, vse kar si more malopridnega umisliti! V katerem županskem svetu bi se smelo o večini deželne prebivalstva tako govoriti, kakor se večkrat govori o Slovencih v goriskem in tržaškem svetu? — Kaj delamo Slovani in posebno Slovenci hudega in nepostavnega, da se tako postopa z nami? — Saj ves svet ve, da smo zvestejši in bolj udani državi in dinastiji, nego kateri si bodi drug narod v Avstriji, in vendar nam nasprotujejo od tam, kjer je njih dolžnost nas podpirati, da bi ostali takojšni, kakoršni smo.

Vsak na pameti zdrav človek mora sprevideti, da ob takih razmerah mora zavreti in vskipeti kri. Mogoče, da se k temu tudi napeljuje — a ne smemo se pustiti zapeljati. Potrpljivo prenašajmo vse krivice in previdno prebimo vsa politikanja in zapeljevanja. S pritožbami pred oblastnjami ne opravimo nič, ker — naši nasprotniki so prezviti. Vsak najmanjši odpor nam bi neizmerno škodoval in koristil nasprotnikom — kakor Podgorci.

Ako se hočemo avstrijski Slovani rešiti iz sedanjega neznosnega položaja, iskati moramo pomoči sami v sebi. Moči in prilike imamo dovolj, da dosežemo enakopravnost našim nasprotnikom čez glavo. Treba nam je le, da vzgojimo mej sabo pravo bratsko vzajemnost, zavednost in odločnost. Dokler Poljaki vladajo hlapčujoče, da od nje na škodo drugih Slovanov dobivajo drobtine; dokler drugi Slovani in njih zastopniki vsak po svoje — lovi muhe; dokler je v naših kroninah mej našimi rojaki vse navkriž, da se drug pred drugega postavlja, drug drugega blati, obrekaje, razupiva, mu podtika in ga na vse mogoče načine uničuje; tako dolgo služimo našim sovragom in naše narodne težnje ostanejo le prazne sanje ter ni misliti, da bi dosegli enakopravnost.

Naši mogočni nasprotniki delujejo vzajemno z združenimi močmi, da nam kratijo narodne pravice; hvalijo, pripravljajo in podpirajo se mej sabo kolikor zamore njih razum, jezik in gmotna zmožnost. Bolj ko je kdo njih vrste nesnažen, bolj ga mažejo z dišavami. Grozno se mora kateri njihovih zagrešiti, da ne bi dobil dovolj priči in pomoči, da se oprosti. Pri naših nasprotnikih je vse v zvezi — vse si nayskriž pomaga.

Zgodovinska črtica.

Zgodovinarji pravijo, da je Rimul ustanovil Rim, okoli 753. l. pr. Kr. in, da mu je bil i on prvi kralj. V prvi dobi je mesto, ali bolje rečeno naselbina, sestajala iz malih, siromašnih koč z slamo kritih, na Palatin-skem griču; te prve koče so služile kot zavetišče izgnancem, hudodelnikom, sploh ljudem, katerih življenje ni bilo neomadeževano — ljudem dvomljive slave, osebno iz mest srednje Italije in mnogi stari pisci nam vedo celo povedati marsikaj o uti prvega rimskega kralja.

Ali knalu se povzdigne naselbina iz prvotnega nizkega stanja in preziranja, do močnega grada; in še predno je poteklo 200 let si je Rim podvrigl Etruščane, Latince i večji del Samnitanov. Ali kraljestvo ni trpelo mnogo časa; kralji so vladali baje le 244 let, ker l. 559. pr. Kr. je Junij Brut spuntal narod na Tarkvinija kralja, ki je vladal trinošče, odpravil samoderžstvo ter upeljal ljudovlado, kateri na čelu sta bila konzula, koja so volili vsako drugo leto.

Na podlagi republikanske vlade je Rim hitro rasel, z vednimi vojskami si podvrže v primerno kratki dobi Sicilijo,

Če pa kdo naših le kaj malega zagreši ali tovarišu ne ugodí, hitro planejo nanj njegovi narodni bratje in grizejo ga, kakor psi in mačke — proč z njim! ukončan mora biti! — On ne dobi več prijaznega pogleda, ne dobre besede, tem težje pa še kako pomoč. Celo pred sodnijo se ognejo iti njegovo neolžnost zagovarjat. Prigodilo se je v Gorici, da niti slovenski odvetnik ni hotel nedolžnega sprejeti v zagovor pred sodnijo.

Vsled tega dobijo naši večkrat za malenkostne pregreške velikanske kazni; nasprotniki pa se za velike hudobije drug drugega izlečejo in kazni odtegnjejo.

Pa pustimo — take lamentacije nas ne rešijo.

Tudi naša sedanja društva, veselice, časopisi, literarni izdelki in duševni napredek nam ne donaja potrebnega sadu. Vidimo, da vse to ima le slab uspeh in kratek obstanek.

Treba je kreniti na drugo pot, ako hočemo kaj doseči. Gojiti moramo:

1. bratsko vzajemnost;
2. varčnost,
3. poiskati vire gmotnega blagostanja.

O teh treh točkah pisali bomo v prihodnjih številkih našega lista.

Politični razgled.

Notranje dežele.

„Süddeutsche Post“ poroča, da se bodo slovenski poslanci v štajerskem deželnem zboru v prihodnjem zasedanju začeli potegovati za samoupravo spodnje slovenske Štajerske. Tirjali bodo razdelitev dež. š. sveta v nemški in slovenski odel. Oddelek namestništva v Mariboru; glasovanje po narodnih kurijah in dva deželna odbornika za Slovence in za razdelitev kmetijske družbe štajerske.

Položaj galskih Malorusov je postal odkar je na krmilu kolidija, tako slab, kakor ni bil nikdar za časa grofa Taaffeja. Malorusom se je sosesno obljubilo, da se bodo maloruski uradniki nameščali samo v maloruskem delu dežele, dejanski pa se pošilja v poljski del, dočim se mej Malorusi nastavlja zgolj poljski uradniki. Galski deželni šolski svet je svoj čas obljubil, da loči malorusko gimnazijo v Przemyslu od poljske, čim se zgradi novo gimnazijsko poslopje. Minister je pa dotični nasvet dež. šolskega sveta zavrgel. Na železnici se nastavlja samo poljski uradniki in Bilinski je celo prepovedal dvojezične tiskovine in napise.

Rumuni in Madjari. — Minister Hieronymi se je vrnil s svojega potovanja po Sednograškem, ne da bi bil kolikoj dosegel. Obetel je prenehanje politnega reda in premebe pri upravi, ali Rumuni poznajo vrednost madjarskih obljub in so ostali doma. Popolni fiasco prvega poskusa, ujeti Rumuni na madjarske limance, pa ni oplašil Hieronymija. Pripravlja se na drugo potovanje, kateremu je namen, ustanoviti pod vodstvom višje duhovščine neko rumunsko srednjo stranko, ki bi priznavala unijo in prvenstvo Madjarov in za to dobila nekaj malenkostii.

Vnanje države.

Anarhisti na Francoskem. — Francoska poslanska zbornica je vzprejela zakone zoper anarhiste.

Vojna na Korejsko. — Veti javljajo, da je vojna mej Kino in Japonsko formalno napovedana; faktično se je bila že prej začela. Rusija gradi sibirsko železnico do Vladivostoka in Japonska, boječ se, da bi potem Rusija navarunin potem pridobila mogočen vpliv v ondnotnih kurijah, bi vada že prej rešila peneče korejsko vprašanje. Saj bo tisti vladar na širnem prostoru mej japonskim in južno kineskim morjem, kdor si osvoji Korejsko. Kako bo vojna tekla, o tem je zveđa vsaka sodba nemogoča. Obe državi imata veliko vojsko in številno brodnje, samo da je japonska vojska po evropskem vzgledu izvežbana, Sicer pa ne bo ta vojna dolgo tra-

jala. Rusija ne bo pripustila, da bi Japonska osvojila Korejsko, in da bi Rusija ne imela prilike intervenirati, skrbela bo Angleška, da vojna v primerem času neha in, da se Korejsko vprasanje ne reši.

Japonska vojska je ušla korejskega kralja, katerega nameravajo zadržati kot jetnika, dokler se ne izvedejo zahtevane reforme. Japonska flota je trčla te danj na oddelek kineških vojskih ladij, spenljajočih municijske ladje v Korejo.

Vname se boj, v katerem premagajo Japanci in potopijo o duo morja Kitajcem jedno ladjo vojskino, na kateri je bilo 1500 vojakov.

Od te množine, rešilo se je baje 40 mož. Na potopljeni ladji, katero so pogreznili v morje Japanci s torpelincami, je bilo več evropskih častnikov in podčastnikov, kateri so vsi poginili.

Vojna mej Kino in Japonsko še ni oficijelno napovedana, začela se je pa vzlic temu, in sicer je doslej sredi na strani japonske vojske. Japonski polanik je bil zahteval od korejskega kralja, naj sporoči kineski elasti željo, da se z njegovega teritorija umakne kineska vojska. Kralj ni hotel tega storiti in to je bil Japonski povod, da je kratko malo začela vojno in sicer s tem, da je obkrožila in zavezala kraljevo palačo in ujela kralja. Kralj je prosil zastopnike evropskih vlad, naj posredujejo, a Japonska se za dobrohotne misle kar nič ne meni nego hodi svojo pot. „Novo Vremja“ poroča da gre pri tem boju za važne ruske interese. Ako bi Japonska si osvojila Korejsko, bi bil ta na ozoku nekak Bospor za Rusijo. Zateg delj ne bo Rusija mirno gledala, kar delajo Japanci, ne bo pripustila, da se polaste Korejske niti la si Angleži osv je otok Hamilton.

Bolgarsko. — Nekaj dnij je tega, kar je Peterburški „Svet“ pričel program Karavelovljeve rusofilske stranke. Jedro tega programa je, da hče stranka za vsako ceno doseči porazumljenje z Rusijo in da jej v dosegu te serbe ni nobena žrtve prevelika. V trozveznih krogih je to naredilo jako slab utis in „Kölnische Zeitung“, potrjujoč, da je program apertičen, sodi, da je to jako nevarno znamenje, da se rusofilska stranka upa prijaviti program, ki je naravnost naprjen zoper program sedanjega ministerstva. Ministerski predstnik Stojlov je v Plodien razvil te dni svoj program, čegar poglobitna točka je varovanje ustave in ohranitev sedanje dinastije, o razmerju mej Bolgarsko in Rusijo, oziroma mej Bolgarsko in trozveznimi državami pa, ni črhnil besede ali zato, ker ministerstvo v tem ožiru ni jelino, ali pa zato, ker se mu ne zdi umestno izreči se zoper veliko večino naroda, ki tirja porazumljenje z Rusijo.

DOPI SI

V Sotkanu. 22. jul. 1894. (Izv. dop). — Okoli 11½ ure zvečer prišli so v kremo gospoda Matije Lorenzuttija nekoji popotniki z svojo godbo, prav za prav prišleci so bili cigani. Godba gode in gostje plešajo. Domači gostje so bili prav židane volje in neki mož izmeje teh, se celo vdeleži plesa. Konečno prikuha i domača straža, koja ne da bi česa opomnila o uri že nepozni, se več, i ona se vdeleži godbe ciganske i plesa domačega. Da se straža, nahajajoča se v službi, plesa poprijemlje, to ni kar si bodi, to je nekaj neobičajnega pri nas pod sv. goro, zaradi tega ker je to bilo, nekako tako kot „narobe svet“, so gostje navzoči, smeje se, tleskali ob dlani in ploskali z rokami, da je bilo veselje, straži in soplesalcu. Oh, to je bilo „teatralno fletno“, da ni bilo tragikomično. Nastopni dan mislim in duhtam ter izduhtam, da ni bilo prav, da se je straža za stražo v vasi, vdeležila ciganske didldaj muzike in hophop plesa — in še o tako pozni uri. Pravijo ljudje v senci sv. Stefana, da je straža za stražo v vasi, a ne za ples, ko straži.

dokaj morali so imeti papeži proti Grkom in Longobardom, kateri so se hoteli mesta polastiti, a vsi njih napori so bili brezuspešni; papež pokliče na pomoč Pipina kralja frankovskega, kateri reši slavno mesto vseh sovražnikov njegovih, je osvobodil in je izroči kot fevd papežem. Po smrti Karola Velikega so se začeli domači prepiri, ki so trajali skoraj dve stoletji, dokler se ne polasti mesta Henrik IV. nemški cesar. Po vrnitvi papeža Gregorija VII. v Rim, so se pojavili novi prepiri itd. sicer pa, so bili papeži večpotov primorani ostaviti Rim ter se umakniti v Orvieto, Viterbo in konečno v Avinjon na Francoskem. Po mnogih homatijah je zmagala papeževa stranka in papeževa stolica se je postavila se silajnejše v Rimu. Leta 1798 so bili Francozi odpeljali papeža v sužnjest in proklicali Rim ljudovladam, koja pa ni trajala mnogo časa in l. 1810 so jo bili spojili z francoskim cesarstvom.

Pij IX. je bil primoran mesto zapustiti l. 1848 in se podat v Gaeto. Tudi v tem letu so bili proklicali republiko, ali še predno je minulo leto je bil papež zopet gospodar mestu in deželi s pomočjo Francozov, kjer je ostal do 20. sept. 1870. do uhoda laške armade v mesto, kjer se zdaj

Domače in razne novice

Nadvojvoda Viljem stari stric našega vladarja se je 30. t. m. ubil, padši raz konja. Nadvojvoda je dopoldne jahal mimo Weikersdorfa. Ko je konj zagledal vlak električne železnice, se je splasil in vrgel jezdec raz sebe. Nadvojvoda je z glavo zadell ob kamen in se močno ranil. Knesje se je nekoliko zavedel, a komaj so ga bili previdele z svetotajstvi, izgubil je zopet zavest in ob 6. uri zvečer umrl. Cesar je zaukazal, da se truplo balzamuje in se je prepeljalo na Dunaj, kjer so je položili na mrtvaški oder, v dvorni kapeli. Z mnogih hiš vlihrajo črne zastave. Nadvojvoda Viljem se je rodil, dne 21. aprila 1827 na Dunaji, kot sin nadvojvode Karola. Pokojni nadvojvoda je bil v vseh krogih, kjer so ga poznali, zaradi svoje velike prijaznosti jako priljubljen, zlasti pa pri vojaki, katerim je bil zelo naklonjen. K pogrebu pride tudi cesar in odposlanstva tistih avstrijskih, ruskih in nemških polkov, katerih imetnik je bil rajni. Premiunli nadvojvoda je jako čislal umetnike, zlasti one na muzikalnem polju. Tudi mestno starešinstvo goriško je izreklo sožalje svoje na najvišjem mestu, o nepričakovanem koncu preprijaznega nadvojvode Viljema.

Njegovo Vel. cesar je potrdil zakon o noveli k tiskarskemu zakonu, kakor tudi je odobril ustanovitev kranjske gimnazije. Dotični akt je že pri načnem ministerstvu. V Kranju bodo odprli veliki gimnazij.

Letečnja glavna skupščina družbe sv. Cirila in Metoda bo v torek, dne 7. avgusta, v Novem mestu. Odhod iz Ljubljane je določen na 6.07 uro zjutraj z navadnim vlakom, za nazaj pa se bode najel, če bo le mogoče poseben vlak.

Prevzvišeni gosp. škof Širovsmajer, obiskal je i grob svojega milega prijatelja, nepozabnega dra Račkega i nanj položil prep venec. Po svečanostih se je podal v Rogatec, kamor zahaja vsako leto na odpokitec.

Govor nadškola v Zagrebu. — Na pozdrav vikarja škofa Guglerja pri ulodu v cerkev, odgovoril je nadškof Posilović takole:

Dragi bratje in spoštovana gospoda! Vi ste me danes sprejeli na tak način, kakor si jaz nisem zaslužil in pričakoval. Vsled tega mislim, da toli veličastni sprejem ne gre moji osebi, ker jaz vem, da nisem take počasti zaslužil. Volja božja in narodova, kateri ve, da v mojih prsih bije isto srce, kateri i v prsih hrvatskega naroda, dvignila me je do te časti. Da, gospoda moja; jaz toplo gorim za hrvatsko stvar in za narod katerega mi je Bog izročil, kakor za Jezusa Kristusa, ki je moj vzvišeni azor, katerega sem nevreden sluga. (Živio!)

Želim, da nikjer ne bodem zadnji, ampak bom gledal vedno, da bodem prvi v izvrševanju dolžnosti. Ali to je odvisno od Onega, kateri vlada z našo usodo in od kojega prihaja vsaka pomoč. Oduševljen po tem malem času, sestanka svojega z vami, prosim vas, gospoda moja, da se obrnite na Boga s zahvalo, da ste zadovolili, kar ste želeli, akoprav se bojim, da ne bodem mogel zadovoljiti vašemu pričakovanju. Vi ste pričakovali vrednišiga ali jaz sem v to odmevjen. Romagajtemi z molitvami, ker molitve, katerim je smoter slava božja, pridejo valisane pred prestolom božjim. Hočem vas peljati tje, odkoder prihaja blagoslov na nas in na naš hrvatski narod. (Burni živio!) Molite Boga, da bom v vsem in povsod to, kar vi in narod, tako zaupljivo od mene pričakujete. Rekli ste, da me sprejmete z odprtim srcem. Tudi jaz bratje moji, pridem k vam z odprtim srcem, pa vam želim z ljubeznijo priti nasproti, kakor oče otrokom svojim. Pri tej priliki obečam vam, da bom delal z vami radovoljno. Ko boste srečni, bom i jaz vesel; ako vas doleti žalost bodem vas tešil in pomagat vam, kakor je moja pastirska dolžnost, kakor mi nalaga moje pastirsko srce.

Ko vas doletijo nezgode, pridite k meni, da se mi potožite, pa se bom požuril, da

šopiri in je napravila iz Rima glavno mesto cele Italije. Pri tej priliki, ne bode odveč, ako navedemo tukaj i imena starorimskih cesarjev in sicer, naj sledijo po vrsti vladavani. Oktavijan Avgust, Tiberij, Kaligula, Klavdij Cezar, Neron, Galba, Oton, Vitelji, Vespazijan, Tit, Domicijan, Nerva, Trajan, Hadrijan, Antonin Pij, Lucij Ver, socesar; Komod, Pertinaks, Didij Julijan, Septimij Sever, Antonij Karakala in Geta, brata; Makrin in Diadumen, Helijogabal, Aleksander Sever, Maksimilijan I., Jordan I. in II., Maksimil in Balbin; Jordan III., Filip I. in II.; Decij, Gal in Voluzijan; Emilijan, Valerijan, Galijen, Klavdij II., Avrelji, Tacit in Florijan; Prob, Karon, Karin in Nume rijan; Dioklecijan, Maksimijan, Konstancij, Klor in Galerij; Konstantin Veliki, prvi krščanski vladar; Maksencij, Maksimin II., Lucinij; Konstantin II., Konstancij in Konstant; Julijan, odpadnik; Jovijan, Valentinijan I. in Valent; Gracijan, Valentinijan II., Teodozij, Arkadij, Onofrij I., Teodozij II., Konstancij II., Valentinijan III., Marcijan, Avit, Majoran in Leon, Sever, Antemij, Olibrij, Glicerij, Julij Nepos in Cenon; Romul Avgustal je poslednji cesar v l. 475.

(Dalje prih.)

nevoljo odstranim, propalega pridvignem in dobrega osokolim.

Bratje moji, rekli ste, da prihajam v imenu Gospodovem. Prav ste rekli, in v njegovem imenu hočem delati. Pri uhoju v to divno cerkev, ona sveti se v čarobnem svitu. Oh, da bi i naša srca tako pred Bogom svetila se, kakor ta sveti dom na današnji dan. Ako to dosežem, pa pride čas, ko bodem moral pred sodnji stol, Vsemogočnega, da dam račun od sebe, mogoče mi bude z srečnim prepričanjem oditi iz tega sveta, da nisem zastoj živ.

Krasen govor je govoril i dika i ponos Jugoslovstva njegova prevz. škof J. Strossmayer pri vročtvi palijuma novemu nadškofu. Med drugimi je rekel: S tem palijem ti je izročena pravica in oblast nad celotno cerkev hrvatsko od svete stolice. Ker izhaja oblast od Boga, zato i ima dve božji znamenji na sebi; prvo je ljubezen, dobrohotnost, vsmiljenost in vsaka žrtva za slavo božjo i obča blaginja. Drugo je jakost in neomajljivost. Kar se tiče prvega: Bog je ljubezen in kdor ostaje v ljubezni, ostaje z Bogom in Bog z njim. Pravica in oblast je treba, da oživljata ljubezen in sveti namen, ako nečemo, da zamre. Pravica in oblast brez ljubezni in pravega namena sta sebi v propast in premenita se v smrt in uničenje. To velja osebito za pravico in oblast, kateri sta božjega izvora. Jezus Kristus. Bog in Odkritelj naš z svojim prihodom na ta svet združil je božjo oblast z večno in nerazrušljivo zavezo z ljubeznijo, vsmiljenjem, svetostjo in žrtvo.

Odlikovanje. — Razžupanu goriškemu d. ru. Mavroviču je Nj. Vel. cesar podelil višeski križ železne krone III. reda.

Slavna in slikarska šola, o kateri se je svojedobno toliko pisarilo, v obče rečeno, Primorec je bil jako gorak za njo, zaspala je v Gospodu, kjer sniva san pravičnega. S to šolo se je zg. dilo, kakor se zgodi navadno z vsako ustanovo na Goriškem. Gorko mladeno ledena je "Trimurti" slov. ustanovnikov v Gorici. Prememba iz normalnega stanja v anormalno se izvrši trenutkom. Gorki, mladi, ledeni smo od Očenaša do Amen. Navdušenost naša je podobna ognju iz kupa slame: dim, žaroplen, dim, et fluis coronat opus, pepel — nič. Žalostno je to, ali ipak resnično. O tej spregovorimo par besedij v prihodnji številki.

Trozvezna napravila se je v Gorici, mej temi ravno tako različnimi in v razmerah nasprotujočimi si elementi, kakor so Avstrija, Nemčija in Italija.

Prvi goriški trozveznik je razupit slovenski rodoljub, kateri hoče, da bi moral vsak hoditi po kolenih za njegovo gorjajo in plesati, kakor on gode, ako hoče živjati njegovih milostij in imeti pravico do občanka. Za svoje sovražne namere proti nekemu odličnemu in požrtovalnemu rodoljubu združil se je pred par leti z nekim zloznanim renegatom, kateri je nekdanj mnogo zabavljaj nam Slovence; pri mestnih volitvah vedno proti nam agitoval ter se zdaj, ko išče pri nas zaslužka, a palcem mencaje kaže, da mu ni mari drug Slovenec nego denar pod palcem; niti noče pristopiti nijednemu naših društev in ne pride nikdar mej Slovence; vedno pa se vriva mej lahone in irredentarije. Na svoji prodajalnici ima sicer slovenski napis; a lahoni že vedo, zakaj mu ga niso še nikoli zamazali, kakor so ga do zdaj še vsakemu rodoljubnemu Slovence.

Njegova soproga, rojena Slovenka imenuje Slovence šklavarje ali pa z imeni živali, ki nimajo druge vrednosti nego kos dobrega mesa. Svojo hčerko pošiljala je v lahonski otroški vrt, dokler ni dorasla redni šoli.

O renegatu, nasprotovanju in zabavljanju te družine čez Slovence se po mestu mnogo ve in govori, a goriški reformatorkljud temu z vsemi mogočimi zvijačami napeljuje, da bi jo naši rojaki podpirali in njemu na ljubo pustili propasti svojega požrtovalnega rodoljuba, ki je po Goriškem toliko zaslužen in znan, da mora nasprotovanje proti njemu roditi le stud, srd in opravičen odpor. Zato demoralizator le tiho tapno deluje in zapeljuje proti njemu razmere nepoznajajoče rojake.

Zdaj se je združil za ta namen v trozveznico še z nekim nemškimi možem, kateremu vsled nezmožnosti ni šel "gešeft". To zvezico razglašal bo terorizator našim rojakom za narodno podjetje. Zato resno svarimo naše rojake, naj se ne pustijo zapeljati in zlorabiti. Ako prevlada taka korupcija, ni mogoče, da bo narod napredoval.

Ni res, da je rekuriral ubojica Mengotti proti obsodbi svoji, kakor je poročal zadnji "Vestnik", na podlagi vesti širše se po mestu, in tako odpade i pomnožena kazen. Res pa je, da je nastopil Mengotti že svojo kazen.

"Mattino" z dne 28. m. m. pravi, o shodih drž. gg. poslancev A. Coroninija in Gregorčiča v Kanalu in Bolcu, da sta zadnja sklicana shoda v "pasjih dneh". Ker solnce "pasjih dni" preživo deluje na volilce, ukrenila sta za zdaj prenehati s hodi in počakati hladnejših dni. Shodi v Brdih so po tem takem odvisni od večje ali manje milosti toplomera. O Mattinu se močno govori, da zobje zlato pšenico iz vladnih jastij. Čestitamo na taki zvezi!

Zadnji Vestnik je objavil odlok na prošnjo za slov. šole v Gorici, kakor tudi utok na c. kr. min. bogočastja in uka proti odloku o mešani šoli, tega pa ni povedal, da je stalo na magistratu, na črni tabli zabi leženo na italijanskem jeziku, da se je imel vložiti "Ricorso contro le scuole slovene", do 28. jul. t. l.

Ni se uresničila vest, tičoča se odpreta pisarne g. odveta K. Trillerja v Tolminu. Omenjeni gospod odveta je odprl svojo pisarno v Ljubljani, kjer je i vpisan v odveta zbornico za Kranjsko.

Umetnost. — Sv. Križev pot za župno cerkev v Podgori je dokončan in v kratkem se bode slavilo blagoslovenje in nameščenje taistega. — Sv. Francšek asiški je čisto nova slika, v podobi altarne slike (altarne table), ki se zdaj nahaja v delu. Slika je za tretjerednike sv. Francška v Libušinjah. Končana bode do dne 20. sept. t. l.

C. kr. ženske učiteljice. — Te le gospodične so napravile izpit z odliko: Hanel Marija, Potočnik Angela, Premrou Milena in Saje Mehtilda. Dobro pa gospodične: Baydek M., Eppich M., Erjavec Ljud., Gualatti Virg., Jošt Silv., Katnik M., Komac K., Kutijansky M. in Vodopivec Em. Navedene g.čne so Slovenke.

Glava. vkop Mirha! — Te dni je zamrl v Milanu neki žid po imenu Morterra. Ponesrečil se je, padši po stopnicah svojega stanovanja. Morterra je bil dobro znan v Trstu, kjer je pred leti delal propagando za irredentizem. Radi tega je bil procesiran in zaprt v Gradiški, kjer je prebil 2 leti, potem pa izgnan iz avstr. dežel, je živel v Milanu. Irredenta in sinagoga žalujeta po njem močno. Celu Rasovcih v Trstu je položil na altar domovine svoje "in fieri" "obolus" svoj, kot sožalje za Morterra. "Obolus" je namenjen "Legi". Tržaški listi so polni takih doneskov za ranjcem. Znamenja časa.

Kakor se govori po mestu, je dr. Venuti potrjen mestnim županom goriškim. Danes zvečer bode baje godba godila, stopaje po glavnih ulicah, da proslavi, od neke stranke, težko pričakovano potrjenje. Mi ne jamčimo za istinost navedene novice, le prijavili smo, kar se govori o tej zadevi mimogrede.

Kakor smo seznali iz gotovega vira mali posestniki v Brdih in v Vipavski dolini želijo, da bi se volilo iz srede malih posestnikov razumnega moža v gor. dež. zbor pri prih. nadomestilnih volitvah. Ta je pametna misel.

Neurota v Soči. — Stirinajstletni deček, obitelji Bašinov iz Solkana, nameraval je preplaviti Sočo na Šentmavarsko stran. Jedva doplava do polovice poto, onemore proti valu sočinem, ki potegne njega z sabo v hladno globčino svojo. Z vodo in še naglo tekočo je treba povsodi in vedno biti previdnim.

"Hochdeutsch" gonijo nepretrgano naprej in vse naše jamranje ne izda prav ničesar, ono ne potegne ni hrabrokriznega paljaka iz luknje v steni.

Pravijo, kaj, o kom in o čem ne pravijo, da nosi srečo palek s križem na plašču, da se zadene v loteriji. In to je resnica; mi smo zadeli še vsaki pot v loteriji in sicer, pogodili smo številke, ki ne pridejo izžrebane.

Zdaj ad rem! Ni davno, odkar je uležil ugovor posestnik A. S. iz Sempasa, proti razsodbi županije svoje, v zadevi poljskega prestopka, seveda sestavljen na slovenskem jeziku, na c. kr. okr. glavarstvo v Gorici. Ugovor je rešilo c. kr. okr. glavarstvo na nemškem jeziku, ali povedano na navadnem načinu "hochdeutsch", pod št. 5844, z dne 4. jul. 1894. Kakor doznajemo, je Sempas se rešitev odklonil, kot njemu nedoumno in tudi ni čuda, ker mož ni trgal hlač po šolskih klopih, ni gimnazija ni realke.

Ne moremo si kaj, da ne bi se uprašali pri tej priliki, cikajoči na žalost, usoda, povej nam ventar končno, je li je § 19. le zato, da figurira v zakoniku, ali kali? Tukaj nam pridejo na um besede Dantejeve: Zakoni so, ali kdo se jih poslučuje?

Tariffa del dazio consumo, o kateri smo govorili ni davno, kakor se nam povdarja po ljudeh iz Vrtojbe, ni prišla zastoj. Oni pravijo, vsaj tako si tolmačijo to zadevo, da mogo odslej nositi divjačino i. t. d. brez plačno v Trst, ker Tariffa, ozir. Tarif veže le Lahe in Nemce, a ne Slovence. Če bi ta Slovence vezal, izdalo bi ga bilo c. k. fin. vodstvo v Trstu i na slovenskem jeziku.

Rudolf Dolenc, učitelj na Planini, utonil je pri kopanju v Vipavi. Preminoli je bil mlad človek, še le jedva polu leta oženjen, marljiv učitelj in dopisovalec slov. časopisov v Trstu. N. v m. p.!

Tržaško namestništvo je, kakor se govori, razpustilo obč. zastop Podgraški, kateremu je načeloval dež. poslanec g. Slavoj Jenko. Za upravitelje so imenovali trije protivniki našemu narodnemu gibanju. Pri bližnjih volitvah bode narod sam svojo govoril in povedal.

Lov na mrjasa. — Pri Repentabru na Krasu so ustrelili mrjasa. V temi ni se znalo, kaj da je prav, ker je bila zver podobna ščetinarjem, mislili so, to je gotovo divji prasec, ker domači krulež tako

in tako ne živi v božji prostosti. Prenesli so mrtveca v Sežano, in tu so se takoj prepričali, da imajo pred sabo domačega praseca, a ne mrjasa. Ščetinar je pobegnil baje kakemu belokranjskemu trgovcu s prasci.

V Sežani je nekdo mimogrede vrget kosček drame v kopo slame, v ostanek lepe kraške pšenice od prejšnjega dne, kopa je vsled imenitne drame nagloma pogorela, da lastnik, ki je takoj pritekel na lice požara ni imel v 10 minutah časa, ni pepela pred seboj več. Pri tej suši, ni se čuditi, ako je požar naglih nog, torej pozor!

Vojaška uprava za III. voj kupuje rž, oves in pšenico za svoja skladišča v Gradcu, Mariboru, Celovcu, Gorici, Trstu, Pulju in Brucku na M. Nataneneji pogoji se zvedo pri okrajnih glavarstvih in pri vojaških preskrbovalnih skladiščih.

Andrej Gabršček nas prezira! — Tako namreč večkrat povdarja on v "Soči". Prepričani smo, da so mnogi tako kratkovidni, da mu to tudi verjamejo in s tem proti nam bobnajo. Mislijo si, saj Gabršček nič ni odgovarjal na napade v "Slogi", ko ga je dolžila, da nas je on uničil za mestne volitve; da je samovoljno pokopal velevažno trgovsko skladišče i. t. d.

Res hrabro je požrl G. premnogo hudih obdolžb; a požrl jih je samo zato ker so tako resnične, da jim z vso svojo predrznostjo, zvijačo in sofistikto ne upa ugovarjati in spoznavati, da je najboljša, da njegovi čitatelji nič ne slišijo in ne mislijo o tem.

Kako rad bi ovrgel Gabršček naše obdolžbe in da nas ne prezira, lahko spozna vsak razumen čitatelj "Soče", ker vidi, da nas vsčipne, napade in oblati skorej v vsakem listu kakorkoli more. V poslednji Soči nam predbaciva, da se v delovanju za slovensko šolo v Gorici šopirimo s tujim perjem, ker namreč pri poslednjem rekurzu nismo imeli družega opravila, nego da smo ga podpisali.

Najtežavnejše dosedanje delo za slovensko šolo v Gorici je bilo gotovo hoditi zimске večere k dolгим zaslisanjem starišev na magistratu in se tam preganjati s strastnimi nasprotniki po več ur zaporedoma. Kaj bi bil vse G. pisaril o tem poslu, če bi ga bil on opravljal, ko je še o pripravah za volitve v trgovinsko zbornico neprenehoma kričal o težavi, dasi ni drugega storil nego par volilcev poiskal in vpisal. Ta in vse druge hude boje za slovensko šolo v Gorici izvrševala sta dr. Rojic in m. Obizzi ter se izpostavljala sovraštvu Lahov. Zdaj pa si že prilastujejo vse zasluge tisti, ki so le od daleč vrgli kak kamen in pri mirni mizi spisali kak sestavek!

Kar naenkrat naj ves slovenski svet veruje krivico, da Obizzi ni nič vreden, da nima nikakih zaslug za Slovence, da jim ni več potreben in koristen — torej proč z zamorcem! — zato, ker — zdaj imajo G. in sodrugi svojo tiskarno.

To je taktika najnovejših Slovencev. Tako delajo sedaj vladajoči poštenjakoviči in rešitelji naroda tudi z drugimi zaslužnimi rodoljubi. Združujejo se z renegati, irredentariji in nemčurji, da bi uničili tiste, ki so na poti njihovi poštenosti?

Upamo, da naši rojaki do časa sprevidijo to podlo postopanje in mu obrnejo hrbet.

Da nas G. ne prezira, ampak vsak še tako podel pripomoček poišče, da nas oblati, vidi se iz "poslanega" v poslednji "Soči". Gotovo nima nobeden drug slovenski list tako "ženijalnega" urednika, da bi kaj takega spisal in spravil v javnost. Da G. s takimi argumenti pobija naše narodnjstvo, zadosten dokaz, da ga vodi sama zlobnost in je pripravljen storiti vse, s čimur nam upa škodovati.

Ako hočemo iti za G. in ovajati take dolžnike in plačevalce, bomo njega in njegovo okolico lahko tako hudo oblatili, kakor je bil nekdanj on oblatil Tonklijevu okolico in bode tisočkrat huje smrdelo, nego naša odgovornost za vino, ki ga je točil krčmar pri "Sokolskem" izletu v Orehovljah.

Za danes postrežemo preširnemu Kranjčevemu Andrejčeku iz Kobarida, ki se po domače tudi "Burja" imenuje, s tem, da ga opominimo, naj se pobriga, da se krčmarjema R. in M. plača za agitatorje o volitvah naročena pijača in jed iz tistih petdesetakov in stotakov, ki so bili v ta namen prijeti proti podpisu, a so obličali — prijmuiku v žepu.

Sočini inteligenci pa povemo, da če se ji dopada G. blato, kidali ga bomo tudi mi ravno tako brezozirno, kakor "Soča", ker braniti se moramo s takim orožjem, s kakršnim smo napadani. V zalogi ga imamo premnogo več in mnogoterejšega nego Soča.

Razpisani službi. — V Gorici dve mesti katol. veroučitelja in sicer II. razreda na dekliških in III. raz. na deških šolah. Prošnje v 4 tedni h šolskemu svetu.

Redka starost. — V Trstu je umrla Marijana Mengotti udova Marconetti stara 106 let. Starko so sijajno pokopali minuli ponedeljek. Do smrti jo nista zapustila ni vid, ni sluh, Ranjka je bila zelo pobožna ženska.

Umor, samoumor in zažiganje. — Na Ketnari v Trstu, zgodil se je grozen čin.

Hlapec Baštijančič, doma iz Ruttars pri Dolenji, ustrelil je iz puške svojega delodajalca Sdligoja iz zavisti. Ubil ga je iz okna svojega stanovanja. Po tem groznem dejanju zginel ubijalec v notranje prostore, kjer zažge kup koruzne slame, z namenom poslopje uničiti z ognjem. Nekoliko trenutkov na to, vdari dim na prosto skozi okna in zadoni spodaj in skupaj letelim gasilec na uho zamolkel pok iz puške v prostoru, a niso znali, kaj da to znači.

Se le pri prihodu gosposke na lice mesta, uduse ogenj in vstopijo v notranje prostore. Kjer dobe ubijalca, prestreljenega ležati v lastni krvi. Drugi pok iz puške veljal je njemu. Gosposka je zaukazala obe trupli prepeljati v mrtvašnico pri sv. Ani.

Družba sv. Mohorja šteje letos 65.952 udov, t. j. 8.554 udov več, nego lani.

Kolera na Ruskem je letos mnogo bolj razširjena, nego je bila lani. Vsak dan se vzprejme v bolnišnico okolu 160 bolnikov. Bolezen se je razširila celo po severni Rusiji. Tudi na Gališkem in v Bukovini se je pojavila, a doslej le še sporadično. Bog nas varuj!

Peser na polje! — V Smarjah je te dni pogorel tako naglo del kmetijskega poslopja, da si človek ne more misliti in je kmet skoraj ob tisočak. Škoda znaša 700 gl.

Piemonte in Piedimonte. — Te dni je prišlo v Piedimonte (v Podgoro) pismo, ki je bilo naslovljeno v Piemonte (v Istri). Neredu je glavni vzrok samoočlastno barbarizovanje italijansko, slovanskih krajevnih imen na Primorskem in drugod. Prvo in drugo oboje je barbarizem iz najnovejše dobe, iz dobe Depretis-Rinaldini. Obe poimenovanji sta krivi — nista pravi še le približni, ker je vsakemu znano če tudi ni Bog si ga vedi, kako globok italijanski dlakocepec, da ni Podgora na laškem jeziku Piedimonte, kakor nista Podgorje in Podbrdo ter Zagorje v Istri Piemonte, ampak bi treba pomen krajevne imena Podgora na italijanskem jeziku še le opisati, da označimo to, kar pomeni slovenski izraz, tako tudi za Podgorje in druge. In s takimi krivimi poimenovanji slovenskih krajevnih imen goji se nered in škoduje strankam. In od merodajne strani se ves ta "humbug" mirno gleda in stiska oči na "apage" imenom, slonečim na historičnem pravu ter se svobodno pripušča uhoj mej svet spakam, ki so se večeraj pojavile na drevesih irredente in sinagoge. Tukaj vam podamo še nekoliko takih cvetlic vlaških barbarizmov: Opachiasella (Opatjeselo), Luico Livek, Paniqua (Ponikve), Sedula (Sedlo), Volzana (Volče), Cezsooca (Cezsoča), Circhina (Cirkno, Cerkno), Mauchigna (Mavhinje), Sella (Selo), Temnika (Temnica), Voiscica (Vojčica), Montecerchio (Rihenber), Montespino (Dornberg), Moncorona (Kromberg), Belpasso (Sempas) itd. Teh in drugih i k e r se moramo takoj otresti, da nari ne poreko tujci, da smo tujci v domovini svoji in hlapci v svoji hiši. Slovenski Heroslav mora začeti svoje delo najprej pri c. k. pošti, da pomete avgijovo nesnago. Dixi.

Šola i številki tri. — Arapsko znamenje, katero nam predstavlja številko tri je 3; rimsko III. Le ona absolutna številka se dade deliti s številko tri brez preostanka, katerih vsota vseh števk povprek je deljiva na 3 številko tri brez preostanka, kakor: 234567, t. j. 2 + 3 + 4 + 5 + 6 + 7 = 27; 3 v 27 je zapaden 9 potov, torej v 234567 je 78189 potov brez preostanka, kakor je vsota števk povprek šeststih 27, razdeljiva z številko tri brez preostanka. V simboličnem zmislu so smatrali številko 3 najsvetejšim številkom že stari malikovalci. Grški modrijan in matematik Pitagor (Pythagoras) je učil, da je številka tri najsvetejša, ker je najpopolnša: "ona je nepobitni pogoj in glavna podlaga vsenu obstoječemu — vesoljnosti." Nedolčnost številke 1 in protislovja številke 2 združuje v sebi številka 3, jednotno, zaradi tega njenega svojstva je bila številka 3 v srednjem veku visoko čislana v stavbarstvu in česče uporabljena.

Ona simbolizira te le trojice: Sv. Trojico, Boga Očeta, Sina in Duha Svetega; vero, upanje, ljubezen; nebo, zemljo, vodo; ljubezen do Boga iz celega srca, cele duše in cele volje (čuta, moči). Dalje nas ona spominja na trojico angeljev, ki so bili očaka Abrahama obiskali, na tri hlebe kruha v stari Zavezi, od tod troje vrat (uhodov) pri cerkvah. Povedali smo, da številka 3 združuje v sebi številki 1 in 2 v jednoti, naj sledi tukaj i simboličen pomen prvih dveh. 1 je Bog sam (Jednota) in jedna cerkev na zemlji, z jednim vidnim pastirjem na zemlji in z jednim nevidnim poglavarjem, ustanovnikom v nebesih; jeden je šotor, Aron, pačica, skrinja zaveze, bronena kača v puščavi, tempelj na Moriji i. t. d. — 2 nas spominja na Odkršenika kot Boga in kot človeka; na stari in novi Zavezi (Testament) kot na uhoda, držača k Bogu (od tod vrata pri cerkvah z dvema krilama); na življenje pozemeljsko in okraj groba; na tabli postavne inrodeni Mojzesu; na ribi v evan-gelju sv. Marke, na ljubezen do Boga in na ljubezen do svojega bližnjega; na dve strani knjige skrivnega razodenja; na dve orlovi kril in na dva ojastra meča v ustih Gospodovih istotam, o klučih sv. Petra in o dvojni oblasti sv. Cerkve.

Popotnik.

Najmlajše mesto v Ameriki je „Perry City“. Pred petimi meseci je bil prostor, kjer se danes razprostira to novo mesto še pustja poljana, na kateri so razpeli prvi šotor. Malo dni na to dvigale so se tam priproste lesene koče, a osem dni za tem počeli so zidati prvo kameneno hišo. V tej hiši sta nastanjena tiskarna in uredništvo listu „Perry Daily Times“. Zopet nekoliko dni kasneje, začeli so graditi velikansko poslopje za neko bančno društvo in za prvi hotel.

Dandanes šteje to novo mesto nad 17.000 prebivalcev; ima telefon, pošto, brzojav in lastno konjsko železnico. To se pravi napredovati. Ali temu jednako se vrši dandanes le v Ameriki in pa v ruski osrednji Aziji, kjer rastejo mesta ob novih železnicih, kakor gobe po dežju in se spreminja puščava peščena v divne vrtove, kjer vode ni bilo na videz — zdaj te ne pomanjkuje. Voda v ruski Aziji, kakor tudi v Francoskem Alžiru se dobavlja iz peščenih tal artezijskim načinom.

Ojčanje vida. — Izvrstno sredstvo za ojačanje in vzdržanje vida je navada, da se dnevno, osebno pa zvečer predno se človek vstane, oljvi in slepouchice namočijo s hladno vodo. Resnično, nobeno drugo sredstvo, tako ne krepi in varuje živčno očno jakost pred napolnjenjem krvi, nego ravno to priprosto sredstvo.

Proselitev. — Uredništvo Rimskega Katolika se je preselilo 1. marca t. l. iz malega semenišča (Andreanum) na Travnik, v hišo št. 13, I. nadstropje.

Vankova sroje. — Neki F. V., ki ne ve kaj je „poslano“, toži v tem o sodič, kar dokazuje, kako kratke pameti, da je ta človek. Sodič je on pustil, da ga jaz izročim g. Andreju Humarju iz dol. Vrtojbe, ali omenjeni gospod ga neče in pravi, da sodič ni njegov. Torej, naj blagovoli g. F. V. potrditi se po sodič kedar koli hoče in sicer, k g. Jakopu Farlanu, v gor. Vrtojbi, glede drugega pa v poslanem, naj bude razsodila c. k. sodnija, koliko mu jaz dolžujem. Vpleteni **pletelnik** bode imel tudi on svoje plačilo za zadevo, v kojoj se je rade volje vpletel.

Jaz.

Listnica uredništva. — G. A. S. v S. — Srčna hvala! Naj bude po Vaše in sicer do pod konec leta. — Bodite nam naklonjeni, kakor do zdaj in vse bude prav. Z Bogom, naš Sveti
— Gosp. P. — O združenju posamičnikov za ustanovitev trgovskega skladišča, nam ni znano nič čuli smo pa, da je s takim združenjem, na mestu velevarnega trgovskega skladišča, ustanovljena tiskarna.

Nov vozni železnični red,
ki je stopil v veljavo dne 1. maja.

Železnični urnik:
Črta Trst-Gorica-Videm

	odhod	1. jut.	2. jut.	pop.	pop.	pop.
Trst		8.35	9.10	4.10	8.10	8.45
Grižan		8.42	9.17	4.20	8.17	8.52
Nabrežin		9.10	10.10	4.55	8.37	9.56
Bivji-Devin				5.01		
Trbič		9.39	10.39	5.29	8.59	10.39
Ronka		9.49	10.49	5.39	9.05	10.45
Zagrad		9.47	10.51	5.40	9.14	11.01
Zdravčica-Gradišče		10.37	11.48	6.19	11.10	
Rubija-Sorodnje		11.07	12.54	6.47	11.94	
Gorica	dohod	10.08	11.18	6.03	9.35	11.40
	odhod	10.07	11.29	6.13	9.40	11.59
Krmin	odhod	10.30	11.46	7.16	9.55	12.30

Črta Videm-Gorica-Trst

	odhod	1. jut.	2. jut.	pop.	pop.
Krmin		4.10	6.55	6.48	4.40
Gorica	dohod	4.28	7.09	6.02	4.58
	odhod	4.53	7.15	6.21	5.15
Rubija-Sorodnje		5.06	7.23	6.31	5.25
Zdravčica-Gradišče		5.17	7.30	6.40	5.34
Zagrad		5.26	7.35	6.47	5.40
Ronka		5.40	7.43	6.56	5.49
Trbič		5.53	7.50	7.06	5.59
Bivji-Devin				10.31	
Nabrežin		6.53	8.21	11.43	7.10
Grižan		7.12	11.01	11.18	8.37
Trst		7.30	8.50	11.18	7.36

Novič Franc

krojač v ulici sv. Klare št. 6 izvršuje razna naročena dela in prodaja narejeno obleko po jako zmernih cenah.

Ant. Fon

klobučar in gostilničar v Semeniški ulici ima bogato zalogo raznovrstnih klobukov in toči v svoji krčmi pristna domača vina ter postreže tudi z jako ukusnimi jedili. Postrežba in cene jako solidne.

Ivan Howanski

čevljar v Glodališki ulici št. 15 priporoči se in zagotavlja jako solidno postrežbo. Cene so jako nizke primeroma po blagu, a nikakor naj se ne primerja s tvornimi blagom, ki je za malenkost ceneje, a več kot polovico slabše.

Zaradi spremembe prodajalne!

Razprodaja

spomladanskega in letnega blaga
za vsaki stan 25% pod ceno!

Ker zamenj svojo trgovino z drugim podjetjem razprodava vsake vrste blago in izdelane obleke za 25% pod ceno.

Kdor želi kupiti dobro blago po zelo nizki ceni, naj pohiti, dokler je zaloga velika in blago na izbiri.

O kupljenem blagu dobi vsakdo potrdilo, katero lahko izroči po svojem srcu, kateremukoli društvu z dobrodelnim namenom.

Martin Poveraj izplača potem društvom še 1% dotične svote v društvene namene.

Zaradi spremembe prodajalne!

Zaloga Vrhniskega piva

pod vodstvom Joška Rovana v Rabatiški št. 18, prodaja pivo v sodčkih in steklenicah. Ne boji se konkurence ne glede cen in ne glede dobrote piva. Steklenice so napolnjene že v pivovarni na Vrhniki, za kar se rabi le dobro nloženo pivo.

PAULIN EDVARD

prej

Karolina Riessner in sin
v Nuški ulici št. 10.

V zalogi ima razne umetne cvetice, nagrobne vence, mrtvaške obleke za otroke, rakve (truge), trakove, voščene sveče itd. Postreže vedno po mogočih cenah.

Anton Obidič

čevljar v Semeniški ulici št. 4. se propo-roči Slovincem v mestu in okolici za blagohotna naročila.

ANDREJ ČERMELJ

na trgu Koren št. 10

ima prodajalnice jestvilnega blaga, postreže po ceni in dobro. Slovenski rojaki ne pozabite uauj in obiščite ga, ko kaj rabite!

Peter Birsar

„Corte Caravaggio“ toči izvrstna domača vina, kakor njegov oče v Rifenbergu in postreže se hrano. Ima tudi hlev z živino.

Karol Makuc

v Rabatišcu št. 20 voditelj izdelovalnice vinskega octa. Andreja Makuca priporoča se vsem Slovincem. Izdeluje edino le vinski jesih, ki je jako ukusen in zdravju neškodljiv. Kdor se enkrat prepiča o dobroti tega octa gotovo se ne bo nikdar več posluževal jesih napravljenege z raznimi esencami. Cene jako zmjerne. Kupuje otkana vina.

Za žarkopisce in ljubitelje!

→ Tisk na platno ←

Odtisni papir, brez razsnova, brez razkroji obdelati. Zavoji 12 komadov 9X12—13X18

gl. 1.40 1.80.

Občudovanje proučroča med strokovnjaki in pripro-staki naša praktična in iz-venredno cenozasluzna pri-ročna priprava za na poto-vanje „Excelsior“, s trenutnim in časnim zapiralom ter optično lečo, skupno z razkro-jili, sušilnimi ploščami, odtisnim papirjem, temnosobno svetiljko itd. Cena le gl. 6 po-polna. Največja zaloga priprav za lju-bi-telje in žarkopisce po poklicu. Germania — brzozušilne plošče 6X9 9X12 12X16

tucat gl. —.55 1.— 1.60 itd.

Popolni zapisni cenik z navodilom za začé-tulke 20 nvč.

Rix, odpošiljalna zaloga, II./2, Prater-strasse 16, Dunaj.

Prva slov. tiskarna

(z neomejeno koncesijo)

A. M. OBIZZIVGORICI

za mesnicami štey. 22,

urejena je po najnovejših zahtevah tiskarske obiti, zagadelj se ne boji nobene konkurence.

Prva slovenska tiskarna izdeluje vse tiskovine za duhovske, županske, šolske, c. kr. in druge urade, za trgovce in obrtnike, za društva in zasebnike, kakor: posetnice ali vizitnice, voščilne in poročne liste, naznanila, osmrtnice i. t. d.

Cene so zmjerne, izdelki kolikor mogoče ukusno opravljeni.

OBČUDOVANJE

proučroča novoizumljene protivlačilive

pristine genske

Goldin-remontnar žepne ure

so določno naprave iz nihlja.

Te ure ne mogu ni sami strokovnjaki ločiti od pristnih zlatih ur, zaradi njih krasnega in sijajnega izdelanja. Čudovito lepo navrtani okrovi (naprvice) ostanejo neomejilno vedno nespremenljivi in se jamči za pravilni tek triletna doba pisмено.

Cena komadu gl. 6.—

Goldin-verige za ure v zlati fasoni gl. 1.—

President goldin verige za ure gl. 2.40.

Te Goldin ure rabi že večina avstro-ogerskih železniških uradnikov, zaradi njih izborne zanesljivosti.

Goldin dvopoklopne remontnar ure na sidro z jako bogatim navrtanjem fine gl. 6.—. Male prikupljive Goldin urice za gospo s prostim oklopom gl. 7.50, dvopoklopne gl. 8.50. gl. 8.50 zadržane prave remontnar žepne ure iz srebra, katere so stale še pred 6. meseci gl. 12.—. gl. 2.— prave verige za ure iz srebra, ker je po ceni zaaj srebro. Težje verige iz srebra le gl. 3.—.

Švaticoš pripoznalnih pisem:

Raho, 8. jul. 1894.

Častiti gospod! V posesu Vaše druge pošiljke prosim Vas, da mi dopošljete, če le mogoče s prvo pošto proti povzetju zopet dve Goldin remontnar uri po gl. 6.— in dva komada verig za nji po gl. 2.40. Kasneje bodem več naročil. S poštovanjem A. Loidl, žel. gradb. uradnik v Rahu, Marm.-Szegetski komit.

Častita tvečka Rix!

Blagovolitimi pošliti jedno pravilno tekočo žepno uro iz Goldin-kovine, skupno z vrečico proti poštenu povzetju. Upam, da dobim prav tako uro, kakor prijatelj meni, kateri jo je dobil, kakor račun št. 2572 in je zelo zadovoljen. S poštovanjem Ja-roslav Skerapa, c. k. paznik pri finančni straži v Hajdovi, Češko.

Dobiva se le v

Grednji-Goldin-ur zalogi RIX, II/2, Praterstrasse 16, I. nadstropje.

Ceniki ur in okrasov brezplačno.

Ivan Dekleva

veletržec z vinom
v Gorici

ima v svojih založnicah vedno na iz-biro vsakovrstna domača vina, bela in črna istrijskater bela dalmatinska.
— Produja na debelo. —

Ivan Reja

krčmar „Alla Colomba“ ob velikej vojašnici, na desnem voglu v ulico Morelli, toči do-mača vina in ima Domačo Kuhinjo.
Cene prav zmjerne.

G. Likar

v Semeniški ulici h. št. 10

prodaja šolske in mašne knjige, sv. podobe, tiskovine za duhovnije in žu-panije, papir in vsakovrstne šolske in pisarske potrebščine po najuizjih cenah.

Ako vam ne gre jelo v tek

in

da se pokrepčate, pijte vsak dan

„Goriško Grenčico“.

Goriška Grenčica

je prijetno krepilo za želodec, napravljena iz aromatičnega bilja, nabranega 1500 metrov visoko nad morsko gladino.

Izdelek

F. Tomadoni-ja & C. v Gorici.

Pilo prijetno in jako čisto z vodo ali pa z Seltz-evko.

Prodaja se po vseh kavarnah, gostilnah, prenočiščih, žganjarijah
Avstro-Ogerske.

Cena buteljki od litra je 3 krone

v tvornici v Gorici.

Vapeh je neoporekljiv **Goriške Grenčice** za želodec.